

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul municipal Chișinău, persoană terță Asociația Surzilor din RM, privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-731/23
NR. PIGD 2-19065721-01-3ra-11072023)*

Admisibilitatea recursului depus până la 1 septembrie 2023; Art.246 Cod administrativ (versiunea până la 1 septembrie 2023)

Au examinat anterior cauza judecătoreii: Instanța de fond: A. Paniș,
Instanța de apel : A. Minciuna, I. Dutca, E. Palanciuc

11 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 decembrie 2018, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț Asociația Surzilor din RM, solicitând anularea deciziei nr.7/17-1 din 18 octombrie 2018.

2. În motivare, a indicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.7/17-1 din 18 octombrie 2018 cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendare a lotului de pământ din șos. Hîncești, cu Asociația surzilor din RM, s-a decis transmiterea în arendă a unui lot de pământ cu suprafața de 0,0560 ha din șos. Hîncești.

3. A relatat că, În temeiul prevederilor art.64 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a supus controlului obligatoriu de legalitate decizia menționată și a constatat că aceasta contravine prevederilor legale. Conform prevederilor pct. 3 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1428 din 16 decembrie 2008, terenul aferent este compus din suprafața de teren pe care sunt amplasate nemijlocit bunurile imobile (clădiri, edificii, construcții nefinalizate) și terenul adiacent, utilizat în procesul tehnologic și/sau pentru deservirea acestora.

4. A menționat că, Conform datelor din Registrul bunurilor imobile, pe terenul cu numărul Pagină 2 din 9 cadastral XXXX, vizat în decizia notificată, nu sunt amplasate construcții cu drept de proprietate ale Asociației surzilor din RM, fapt care demonstrează necesitatea anulării deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.7-17-1 din 18 octombrie 2018, ca fiind emisă contrar legii.

5. Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a fost respinsă ca neîntemeiată.

6. Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a reținut că, prin decizia nr.7/17-1 din 18 octombrie 2018, Consiliul municipal Chișinău a decis darea în arendă, fără drept de privatizare, a lotului de pământ cu suprafața de 0,0260 ha din șos. Hîncești, Asociației surzilor din Republica Moldova pentru exploatarea garajelor. Potrivit pct.7 din Regulamentul menționat,

cumpărător sau locatar/arendaș al terenului aferent poate fi proprietarul bunului privatizat sau privat, amplasat pe acest teren. Certificatul de urbanism informativ nr.21/15 din 17 ianuarie 2015 atestă faptul că garajele cu numărul cadastral XXXX lit.V (01), cu suprafața totală de 101,7 m², au fost edificate și se exploatează în lipsa recepției finale.

7. Instanța de fond a conchis că, construcția garajelor a fost executată în anul 1969, concomitent cu construcția blocului locativ departamental al Asociației surzilor din Republica Moldova, acestea fiind exploatate de către Asociația surzilor din Republica Moldova mai mult de 40 de ani. Instanța a constatat că, pe terenul în cauză sunt construite garaje care la rândul lor sunt exploatate de către Asociația surzilor din Republica Moldova de mai mult de 40 de ani, respectiv, activitatea administrativă contestată a fost realizată cu respectarea legislației în vigoare, iar soluția contestată în speță este justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei

8. La 07 martie 2022, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 15 februarie 2022, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie admisă.

9. Prin decizia din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 15 februarie 2022.

10. La 03 aprilie 2023, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii sale integral.

11. În motivarea recursului, a susținut că, instanța de fond și de apel, la judecarea cauzei, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar unele circumstanțe nu au fost dovedite cu probe veridice, emițând o hotărâre și o decizie judecătorească ilegală și neîntemeiată. Concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța aplicând în mod greșit normele de drept material.

12. Recurentul a mai susținut că, Asociația Surzilor din Republica Moldova edificând și administrând aceste garaje pe parcursul a mai mult de 40 de ani urma să înregistreze în Registrul Bunurilor Imobile construcțiile pretinse ca proprietate și doar mai apoi să solicite transmiterea în arendă/prorietate terenul aferent obiectivelor private. Soluția dată de instanța de fond pe acest caz este incorectă, iar instanța de apel a menținut-o fără a-și motiva decizia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

14. Art. 245 Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

15. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

”(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere,

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;

b) recursul este depus în mod repetat;

c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);

e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);

f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție”.

16. Art. XI alin.(3) Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) prevede:

”Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul decizia contestată la 22 martie 2023 în ședință publică. Din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel a notificat recurentului decizia motivată la 28 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin comunicarea anexată la dosar (f.d 212 Vol.I). Astfel, recursul este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

18. La 12 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării

referinței, cu toate acestea intimații nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință (f.d.8 Vol. II).

19. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

20. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

22. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

24. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

25. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC),

pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A)

Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc